

Відповідно до воєнного стану та повоєнної розбудови сільського господарства використання SMART-технологій має здійснюватись в напрямках підвищення врожайності сільськогосподарських угідь, балансування попиту та пропозиції на агропродовольчих ринках, створення нових видів продукції тощо.

Література:

1. Технології в сільському господарстві
URL: <https://landlord.ua/news/tekhnohii-v-silskomu-hospodarstvi/> (дата звернення: 10.02.2024).

2. ГІС технології в сільському господарстві
URL: <https://eos.com/uk/blog/suchasni-tekhnohii-v-silskomu-hospodarstvi/> (дата звернення: 10.02.2024).

3. Український стартап FarmFleet поставив першу партію промислових дронів до США URL <https://dev.ua/news/farmfleet-postavyv-droni-do-ssha> (дата звернення: 10.02.2024).

4. Український стартап експортував першу партію агродронів на ринок США URL <https://uaivf.com.ua/ukrayinskyj-startap-eksportuvav-pershu-partiyu-agrodroniv-na-rynok-ssha/> (дата звернення: 10.02.2024).

УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тарасюк А.В., кандидат економічних наук, доцент
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7765-502X>

Годунов С.Є., аспірант,
Херсонський національний технічний
університет, м. Хмельницький, Україна

Економічний розвиток народногосподарського комплексу України являється складовою, від якої залежить ефективність функціонування всієї системи господарювання в країні. Важливість цього напрямку для економіки будь-якої країни обумовлене спроможністю проектів розвитку створювати велику кількість робочих місць і можливість споживання продуктів багатьох галузей економіки. Проекти розвитку особливо важливі для економіки України, котра несе важкі втрати в результаті дії воєнного стану. Економічний ефект від розвитку пояснюється мультиплікативним ефектом коштів. Отже,

економічне зростання створює умови для розв'язання як економічних, так і соціальних проблем.

Вагомий внесок у вивчення особливостей економічного розвитку та використання в цьому процесі засобів управління проектами зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як Р. Рудик, А. Гринюк, З. Воронов, С. Румянцева, Б. Варналій, В. Кредісов, М. Хурса, Г. Цегелик, В. Грушко, Г. Тарасюк та ін.

Мета роботи полягає у всебічному дослідженні загальних та специфічних особливостей управління проектами формування економічного розвитку підприємств в умовах нестабільного зовнішнього середовища в Україні та дії воєнного стану.

На теперішній час, головною проблемою підприємств які не зважаючи на виклики сучасності, продовжують функціонувати є формування позабюджетних інвестицій.

З метою забезпечення економічного розвитку, в світі вже давно прийнятна практика використання системи управління проектами в менеджменті підприємств.

Для забезпечення ефективного управління проектами необхідні важелі. Впливати на шляхи досягнення результатів проекту, цілі, якість, строки та вартість виконання робіт можливо, обираючи застосовувані технології, склад, характеристики та призначення ресурсів на виконання тих чи інших робіт. Таким чином технології та ресурси проекту, що застосовуються можна віднести до основних важелів управління проектами.

Організаційна структура управління проектом відображає склад елементів системи управління та зв'язки між ними. В якості таких елементів виступають посадові та структурні одиниці, між якими виникають або вертикальні (адміністративно – функціональні) зв'язки, які забезпечують адміністративні процеси прийняття рішень, або горизонтальні (технологічні) зв'язки, які відповідають за процеси виконання робіт.

Однією з вимог до організаційних структур управління є забезпечення динамізму, оскільки проект живе й розвивається на протязі життєвого циклу як відкрита система, активно взаємодіючи із зовнішнім середовищем. Такий динамізм є найбільш характерним для проектних та матричних структур, разом з тим гнучкість та рухливість можливо забезпечити за допомогою функціональної структури.

Система контролю виконання робіт, яка є складовою корпоративної системи управління проектами разом зі спеціальним програмним забезпеченням дає можливість виявити нестиковки технологічного ланцюга та ризики, пов'язані з неуспішним виконанням проекту.

Однією з умов зниження ризиків є розрахунок реалістичних строків й вартості проектів розвитку з урахуванням виявлених ризиків.

Для цього передбачається створення кількох моделей здійснення проекту: оптимістичної, песимістичної та реалістичної (найбільш імовірної).

Оптимістичний сценарій не містить ризиків. Він дає можливість побачити, як швидко буде реалізований проект розвитку, якщо все піде так, як заплановано. Ця модель демонструє мінімальний час виконання проекту розвитку. Швидше можна зробити роботу, тільки порушивши технологію.

Песимістична містить ризики з оцінкою грошового виразу 16-80% відхилень за бюджетом. Ця модель показує, що буде із проектом розвитку, якщо все піде не так: узгодження затягуватися, роботи перероблятися.

На основі цих моделей складається реалістична, що згодом і стає планом робіт. Вона розраховується автоматично за допомогою спеціальних програм які дозволяють побачити не тільки оптимальні строки виконання робіт, але і їхню собівартість, що дає можливість для маневру, торгу при підписанні контракту.

Отже, корпоративна система управління проектами – це система управління проектами, яка містить в собі правила та процедури управління проектами розвитку підприємств, а також засоби автоматизації, планування й контролю виконання проектів розвитку.

Управління проектами розвитку підприємств підкоряється чіткій логіці, яка пов'язує між собою різноманітні області знань та процеси управління проектами.

Основними інструментами системи управління проектами розвитку підприємств є :

1. Команда управління проектом розвитку.
2. Процедурні моделі.
3. Програмне забезпечення для управління проектами розвитку.

Команда управління проектом розвитку підприємства – члени команди проекту, безпосередньо зайняті в управлінні його операціями.

Для чіткого розмежування обов'язків та повноважень команди у проекті передбачені рольові інструкції та регламенти взаємодії.

Виконання додаткових обов'язків тою часткою організаційних ресурсів, які в результаті впровадження корпоративної системи управління створюють команду проекту розвитку підприємства, зумовлює зміну організаційної структури підприємства.

Таким чином, проблеми економічного розвитку підприємств в Україні є надзвичайно гострими та актуальними. Їх розв'язання стане реальним за умови наявності нормативно-правової бази, яка б стимулювала роботу усіх сфер і галузей народногосподарського комплексу, а також запровадження принципово нового інвестиційного механізму, що забезпечував би надходження до сфери економіки коштів з різноманітних джерел фінансування: державних, приватних, іноземних, комерційних.

Запропонований алгоритм використання засобів управління проектами для забезпечення економічного розвитку підприємств в Україні набуває особливої актуальності у умовах нестабільності ринкового середовища, котра характерна на теперішньому етапі розвитку для більшості країн світу.

Всі заходи доцільно будувати на чіткій, збалансованій загальнодержавній програмі, яку б суб'єкти влади і господарської діяльності втілювали в життя як пріоритетний напрям економічної політики Української держави.

Література:

1. Будинський Р.З., Шпак Н.О. Вітчизняний та іноземний досвід управління бізнес-проектами підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2020. 43. С. 313-318.
2. Верба В.А. Передумови успішної реалізації проектів розвитку. *Вісник Криворізького економічного інституту КНЕУ*. 2009. № 3(19). С. 34-39.
3. Лезіна А.В. Управління цінністю проектів: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04. Київ. 2018. 20 с.
4. Овечья О.В., Кукудяк Н.В. Управління проектами: стан та перспективи розвитку підприємства. *Економіка і організація управління*. 2022. № 2(46). С. 139-148.
5. Краснокутська Н.С., Осетрова Т.О. Еволюція розвитку та сучасні тренди в управлінні проектами. Економічний аналіз: зб. наук. пр. 2018. Т. 28. № 1. С. 236-242. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2018.01.236>